

Planteavlsorientering
Nr. 09-718

Den 15. juni 2005

Landscentret | Planteavl

Snudebiller i hvidkløver til frø

Resumé og konklusioner:

Kløversnudebiller og kløvergnavere kan forårsage udbyttetab i hvidkløver til frø. Ved Danmarks JordbrugsForskning er der de sidste fem år lavet et forsøg, der har til formål at bestemme snudebillernes skadevirkning. Der blev i gennemsnit af de fem års forsøg målt et merudbytte på ca. 40 pct. ved at bekæmpe snudebiller. Forsøgene kan ikke bruges til at belyse, hvor mange sprøjtninger det er nødvendigt at udføre mod snudebiller.

I den senere tid har der været diskussion vedrørende antallet af sprøjtninger mod skadedyr i hvidkløver til frø. Baggrunden herfor er forsøg udført i 2000-2004 ved Danmarks JordbrugsForskning, Forskningscenter Flakkebjerg. Her er udført et enkelt forsøg årligt, og antallet af kløversnudebiller og kløvergnavere er talt op. Se tabel 1.

Det skal understreges, at forsøgene har været anlagt med det formål at bestemme snudebillernes skadevirkning (økologisk projekt) og ikke som et forsøg på at finde en bekæmpelsesstrategi. Udbyttene er lavt, fordi forsøgene er udført i en konventionel mark, der bortset fra insekticidsprøjtningerne dyrkes efter økologiske principper. Der er udført fem sprøjtninger for at belyse det potentielle tab forårsaget af skadedyr.

Tabel 1. Merudbytter for skadedyrsbekæmpelse, 1 forsøg pr. år, Milo.

	2000	2001	2002	2003	2004	Gns.

Ubehandlet	529	330	230	163	395	329
Karate, 0,2 l/ha den 27/5-04, 10/6-04, 28/6-04, 8/7-04, 22/7-04	704	904	410	282	562	572

I forsøgene fandtes både hvidkløversnudebiller og kløvergnavere. Det har i de senere år været diskuteret, om det er hvidkløversnudebiller, som står for hovedparten af den billeskade, der ses i marken. De seneste forskningsresultater tyder på, at kløvergnaveren faktisk står for en stor del af skaden. Den forekommer godt nok i betydeligt mindre antal end hvidkløversnudebiller, men dens larver gør omkring 7-8 gange så meget skade, fordi den gnaver af både frø og stængler.

DJF har ingen forsøg der viser, hvor mange sprøjtninger der skal til at beskytte hvidkløverafgrøden. Det afhænger også af vejret i de enkelte år. Den første bekæmpelse bør foretages efter, at hvidkløversnudebillerne er fløjet ind til markerne og umiddelbart inden begyndende blomstring. I blomstringsperioden bør man være meget opmærksom på, hvor stor forekomsten af snudebillerne er. Desværre findes der ingen skadetærskler for, ved hvilke forekomster en supplerende bekæmpelse er rentabel. Pt. undersøges det, om gule limplader kan bruges til at vurdere tidspunktet for hvidkløversnudebillernes [flyvning](#).

Limpladerne kan ikke bruges til at følge forekomsten af kløvergnavere.

DJF vil forsøge at skaffe midler til forsøg i 2006, der belyser antallet af nødvendige behandlinger.

Hvidkløversnudebillerne overvintrer som voksne i hegn og skovkanter mv. Når temperaturen kommer op på ca. 12 °C, begynder de at kravle væk fra overvintringsstederne, og når temperaturen passerer de 20 °C, går de på vingerne. De kan flyve forholdsvis langt og kan således nå mange af de fjerneste liggende hvidkløvermarker. Hvidkløversnudebillerne kan kendes på deres ringe størrelse (2 mm lang), den lange snude, den mørke krop og ikke mindst de gule ben.

Kløvergnaveren er en 2-3 gange så stor gråbrun snudebille. Den overvintrer i kløvermarken eller dens omgivelser og begynder allerede ved omkring 12 °C at lægge æg.

Billede 1. Kløvergnavere og helt enkelte kløversnudebiller (se pilen). "Kapslerne" er kokoner af en af kløvergnaverens naturlige fjender. (Klik på billedet for at se det større).

DJF har ikke udført tilsvarende forsøg i rødkløver til frø.

[Ghita Cordsen Nielsen](#), [Lars Monrad Hansen](#), [Birte Boelt](#)

Emneord: Hvidkløver, frø, snudebiller, kløversnudebiller, kløvergnavere, bekæmpelse, skadegørere, udbyttetab.

Bekræftet: 15-06-2005

Oprettet: 15-06-2005

Revideret:

Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, Udkærvej 15, DK-8200 Århus N. Tlf. 87 40 50 00 Fax: 87 40 50 10
E-mail: landscentret@landscentret.dk Webmaster: landbrugsinfo@landscentret.dk [Vilkår](#)